

**Proiectul instituțional "POLITICĂ ȘI SOCIETATE ÎN ȚARA MOLDOVEI ȘI BASARABIA ÎN
CONTEXT EUROPEAN" Cod 15. 817.06.16 F.**

Directorii proiectului – dr. hab., prof. univ. Gheorghe GONȚA, dr., conf. univ. Silvia CHICU.

Perioada de derulare: 2015-2018

Obiectivul general al proiectului - cercetările preconizate în acest proiect cuprind transformările la nivel politic intern și mutațiile din societate.

Proiectul "*Politică și societate în Țara Moldovei și Basarabia în context european*" este condiționat de necesitatea completării cercetărilor științifice existente în domeniul studierii vieții politice și sociale. Secolele XV-XIX au reprezentat o perioadă extrem de complexă din istoria românilor în care au apărut și s-au dezvoltat fenomene și procese politice, sociale și mentale ce au transformat profund lumea europeană și românească.

Obiectivele proiectului sunt structurate pe câteva coordonate: viața politică internă; influența marilor puteri, realități sociale, etc. Studiile asupra vieții politice interne și dezvoltării societății, influențelor externe asupra acestor aspecte vitale ale Țării Moldovei și Basarabiei sunt mai puțin studiate în istoriografie. O problemă controversată în istoriografie este întrebarea referitoare la locul și rolul Bisericii Ortodoxe în viața politică și socială a Țării Moldovei și Basarabiei. În acest context studierea realităților politice și sociale din Țara Moldovei și a Basarabia într-o perioadă de confruntări externe și instabilitate internă constituie o necesitate în contextul evitării unor probleme similare la etapa contemporană.

Cercetările în cadrul proiectului vor dezminți clișeele frecvente folosite în istoriografie precum că Țara Moldovei a purtat războaie numai în legitimă apărare, a încheiat tratate la egal cu Imperiul Otoman sau invers, a fost o provincie simplă a sultanului turc, etc. Probleme slab cercetate și cunoscute în istoriografia românească se referă și la scopurile Rusiei în cadrul războaielor ruso-turce din sec. al XVIII-lea, politica autorităților ruse față de Țara Moldovei și Basarabia, atitudini față de această politică din partea diferitor grupări politice, inclusiv al clerului ortodox și nu ultimul rând a stării și comportamentului populației în acele vremuri de rezistență (sec. XVIII- începutul sec. XX). La etapa actuală, perioadă de reforme aplicate în diverse domenii, este oportună studierii politicii reformatoare întreprinsă de conducătorii politici ai Țării Moldovei pentru identificarea unor experiențe progresiste.

Domeniul de aplicare. Cercetările întreprinse în prezentul proiect pot favoriza implementarea în activitatea didactico-științifică a noilor informații în domeniul politicii și societății Țării Moldovei și Basarabiei în context european. Rezultatele cercetărilor pot fi utilizate în elaborarea și editarea suporturilor de curs, culegerilor de documente, monografiilor pentru învățământul universitar adresate studenților, masteranzilor și cadrelor didactice. Rezultatele cercetărilor și publicațiilor realizate în cadrul proiectului vor fi corelate cu obiectivele programelor educaționale și de cercetare lansate de Ministerul Educației și Academia de Științe a Republicii Moldova. Publicațiile științifice pot servi în calitate de material informativ pentru cercetarea problemei în continuare și elaborarea de noi proiecte.

Componența nominală

Gonta Gh., dr. hab. în istorie, prof. univ. - cercetător științific coordonator, conducătorul științific al proiectului;

Chicuș N., dr. conf. univ. - cercetător științific coordonator

Chicu S., dr. în istorie, conf. univ. - cercetător științific superior

Ciubotaru N., dr. în istorie, conf. univ. - cercetător științific superior

Bolduma V., lector superior – cercetător științific

Melinti V. - lector superior - cercetător științific;

Argint L. - cercetător științific

Adam Elena, laborant superior

Rezultate obținute în anii 2015-2016

- Au fost identificate condițiile interne și externe ale promovării politicii imperiale ruse față de periferii;
- Au fost constatate particularitățile aplicării politicii imperiale în domeniul administrației locale în Basarabia;
- A fost determinată, în baza documentelor din fondurile Arhivei Naționale a Republicii Moldova și Arhivei de Stat din Odessa, politica țaristă față de elitele naționale din Basarabia;
- A fost identificată implicarea autorităților imperiale din Basarabia în zădărnicierea inițiativei intelectualilor basarabeni de participare la lucrările Academiei Române;
- A fost stabilită atitudinea dușmănoasă a autorităților imperiale față de orice manifestare a spiritului național din partea elitelor basarabene;
- A fost demonstrat în baza surselor documentare calitatea de protector al Bisericii Ortodoxe a lui Petru Rareș;
- A fost stabilită importanța susținerii de către Țara Moldovei a Bisericii Ortodoxe din Transilvania, Athos, Orientul Apropiat și Regatul Polon.